

הקו הלימינלי: על לידה, טראומה והפילוסופיה של המשבר

מבוסס על מאמרו של יהודה (אודי) הרשור

סמל ההתחדשות
והבאת חיים
חדשים לעולם

החידה

טומאה:
התייחסות הלכתית
של מוות וחידלון

חיה כל זמן... (שבת קכט ע"א)

היולדת מזהה כנביעה בלתי
אמצעית של החיים ('חיה').

...שהקבר פתוח

רחם האישה מזהה כמקום
של מוות וסופיות ('קבר').

המשוואה המובנית:
בלתי ניתן ליצור חיים מבלי
לגעת בנקודת החידלון.

הריון ותקווה

המשבר הפיזי הוא
גם המשבר הנפשי.

'היושבת על המשבר'

הלידה כחוויה עמוקה של טראומה ומשבר.
חשיפה לנקודת הקצה של עברי פי השאול.

בשעה שכורעת לילד קופצת ונשבעת שלא תזקק לבעלה

תנועת ההתנתקות

'קופצת ונשבעת' – תש כוח סבלה.
ניתוק מוחלט מכל זיקה עתידית אל
החיים בשל חוויה ממשית של מוות.

תנועת החיבור

'כורעת ללדת' – מחויבות אימהית,
ארוס, אהבה.

טומאת הלידה והצורך בקרבן נובעים מתוך שבועת ניתוק זו מקדושת החיים.

אימת המוות

'מן המוות, מאימת המוות,
מתחילה כל הכרת המכלל'
(פרנץ רוזנצווייג, כוכב הגאולה).

התמודדות

הדחף האנושי לגבור על
האימה ולהפוך את
העולם לבר-משמעות.

הפרדוקס האנושי: דווקא תודעת
המוות היא שמזינה את אנרגיית
החיים. האדם חייב 'להביס' את
החידלון באמצעות יצירה.

יצירה וארוס

רצופי הישגיות, יצירה והשפעה.

כוח החידלון

אימת המוות
המשתקת

תחושת
שבריריות קיומית

הרצון לכלות
ולהתחפר בחידלון

כוח החיים - ארוס

דחף ליצירה
והתפתחות

הבטחת העתיד
של המין האנושי

מחויבות והמשכיות

יולדת כפרדיגמה:
קו לימינלי הנמינלי הנמתח בדיוק על הרצף
שבין תשוקה לחיים לאימת המוות.

יום ח': ברית מילה

שיבת הארוס והשמחה. 'שלא יהו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים... שאסורין בתשמיש'.

יום א': שבועת הניתוק

'קופצת ונשבעת'. טראומה וייאוש מהחיים הממשיים.

מעגל הקסמים: הקבר הפעור נסגר, תודעת המוות מתפוגגת, והאישה חוזרת לאינטימיות ולמחויבות לבריאה.

”על שלוש עבירות נשים מתות... בנדה, בחלה, ובהדלקת הנר (שבת פ”ב)

הדלקת הנר

תקווה ואופטימיות

הוויה שבתית, חיי משפחה ושלום בית.

חלה

מוסר וצדק

הסדרה של התנהלות תזונתית-חומרית נכונה.

נידה

טהרה וחיבור

הסדרה של יחסי האישות. הגנה על הארוס.

עוגני משמעות המגינים על האישה מפילה לתהום הלימינלית שבין חיים לחידלון.

התגברות טבעית:
תודעת המוות מוחלפת בהתחדשות
הליבידו (סוד 'אישה כי תזריע').

דיכאון שלאחר לידה (טומאה):
מצב בו האדם נותר כלוא במבט הטרגי של
המוות. הכל נחוה כטפל, חיוור וחסר משמעות.

הטומאה ההלכתית משקפת
למעשה את הדכדוך הקיומי. כישלון
בהתעלות מעל חווית הקבר.

סוד "תְּזַרְיֶעַ": הליבידו הנסתר והתנודתיות הנצחית

זריעה

תסיסה, פוריות
ותקווה להמשכיות.

משבר

דעיכת הליבידו ברגע הלידה
והאימה המשתקת.

נגזר עלינו בני האדם לחיות בתנועת 'רצוא ושוב' אינסופית. הליבידו שכבה בלידה חוזר ומתחדש, שומר על קיום האנושות.

"שֶׁבַע יְפוּל צַדִּיק וְקָם"

(משלי כד טז)

משבר אינו תקלה: כל תצורת ההתקוממות וההתגדלות מובנית מלכתחילה על משבר ונפילה.

הקבר כמקפצה: ישיבה על המשבר היא העדות לכך שמהו חדש עומד לבקוע.

קריאה לפעולה: הפוטנציאל של חיים חדשים מוכמן בתוכנו, שואף להתממש ולא להישאר כלוא בחשכה.